

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Vaizdo konferencijos>Įrodymų rinkimas rengiant vaizdo konferencijas

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([LT](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

anglų

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Swipe to change

Įrodymų rinkimas rengiant vaizdo konferencijas

Estija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip, įrodymus galima rinkti vaizdo konferencijos priemonėmis. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose 10 straipsnio 4 dalyje numatyta teisė prašyti naudoti vaizdo konferencijos priemones. Vaizdo konferencijos priemonėmis taip pat gali būti naudojamos renkant įrodymus pagal reglamento 17 straipsnį; centrinė įstaiga ar kompetentinga institucija turi skatinti naudoti tokias ryšio technologijas, kaip vaizdo konferencijos ir telekonferencijos. Estijos teismai aprūpinti būtina vaizdo konferencijų įranga. Pagal Civilinio proceso kodekso 15 straipsnio 6 dalį (paskelbta [internete](#)) kodekso nuostatos taikomos pagalbai renkant įrodymus Estijoje Europos Sąjungos valstybių narių teismų prašymu, jeigu nenumatyta kitaip pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose. Remiantis kodekso 15 straipsnio 5 dalimi, nebent būtų kitaip numatyta įstatymuose ar tarptautiniuose susitarimuose, Estijos teismas teikia procedūrinę pagalbą vykdant procedūrinį aktą užsienio teismo prašymu, jeigu pagal Estijos teisę procedūrinis aktas, kurį prašoma vykdyti, priklauso Estijos teismo jurisdikcijai ir nedraudžiamas įstatymais. Procedūrinis aktas taip pat gali būti vykdomas pagal kitos valstybės teisę, jeigu tai būtina nagrinėjant bylą kitoje valstybėje ir dėl to nebūtų pažeisti bylos šalių interesai. Teismo posėdžiams, rengiamiems procedūrinės konferencijos formatu, taikomas kodekso 350 straipsnis. Nėra jokių konkrečių nuostatų ar apribojimų dėl vaizdo konferencijų pagal Reglamentą Nr. 1206/2001, įskaitant procedūrinę konferenciją, kurią tiesiogiai rengia kitos valstybės narės prašantysis teismas pagal reglamento 17 straipsnį.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Remiantis Civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 1 dalimi, procedūrinės konferencijos formatu vykstančio teismo posėdžio dalyvis turi galimybę vykdyti procedūrinius aktus realiuoju laiku, t. y. gali duoti pareiškimą prisiekus arba pareiškimą neprisiekus apeliaciniame procese; pagal 350 straipsnio 2 dalį procedūrinės konferencijos formatu galima išklausti ir liudytoją ar ekspertą.

Tai reiškia, kad proceso dalyvis gali duoti pareiškimą prisiekus arba apeliaciniame procese pareiškimą neprisiekus vykstant procedūrinei konferencijai; procedūrinės konferencijos formatu taip pat galima išklausti liudytoją ar ekspertą.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Žr. atsakymą į ankstesnį klausimą.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Pagal Civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 1 dalį teismas gali organizuoti posėdį procedūrinės konferencijos formatu, kad proceso dalyvis arba jo atstovas ar patarėjas turėtų galimybę per teismo posėdį būti kitoje vietoje ir iš ten realiuoju laiku vykdyti procedūrinius aktus.

Tai reiškia, kad teismas gali organizuoti procedūrinę konferenciją taip, kad apklausiamas asmuo galėtų būti kitur, ne teisme.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Taip, teismo posėdžius leidžiama įrašyti. Jie turi būti įrašomi Civilinio proceso kodekso 52 arba 42 straipsnyje nustatyta tvarka. Naudojant nuotolinio klausymo technologijas teismuose leidžiama įrašyti posėdžius pagal kodekso 52 straipsnį; tačiau teismuose nėra priemonių tokiems įrašams saugoti, apdoroti ir archyvuoti. Dėl šios priežasties nuotoliniai klausymai praktiškai neįrašomi.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Pagal Civilinio proceso kodekso 32 straipsnio 1 dalį teismo proceso ir teismo procedūrų kalba yra estų kalba. Pagal Civilinio proceso kodekso 32 straipsnio 2 dalį teismo posėdžių ir kitų procedūrinių aktų protokolai rengiami estų kalba. Teismas taip pat gali įrašyti teismo posėdyje duotus parodymus ar pareiškimus užsienio kalba protokole juos išdėstant ta kalba, kuria jie buvo duoti, ir kartu pateikiant vertimą į estų kalbą, jeigu tai būtina, kad parodymai ar pareiškimas būtų išdėstyti tiksliai. Estijos civilinio proceso kodekse nėra konkrečių nuostatų dėl kalbų imant parodymus ar pareiškimą kitos valstybės narės teismo prašymu pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose, taip pat dėl kalbų renkant įrodymus pagal reglamento 17 straipsnį.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Remiantis Civilinio proceso kodekso 34 straipsnio 1 dalimi, jeigu proceso dalyvis nemoka estų kalbos ir neturi atstovo, teismas, jei įmanoma, kviečia vertėją žodžiu ar raštu tokio proceso dalyvio prašymu ar teismo iniciatyva. Vertėjas žodžiu ar raštu nebūtinai, jeigu teismas ir kiti proceso dalyviai supranta proceso dalyvio pareiškimus. Jeigu neįmanoma nedelsiant pasikviesti vertėjo žodžiu ar raštu, teismas priima nutartį, pagal kurią proceso dalyvis, kuriam reikia vertėjo žodžiu ar raštu pagalbos, turi susirasti vertėją žodžiu ar raštu arba pakankamai estų kalbą mokantį atstovą per teismo nustatytą laiką (kodekso 34 straipsnio 2 dalis). Estijos civilinio proceso kodekse nėra specialių nuostatų dėl vertėjo žodžiu ar raštu buvimo vietos renkant įrodymus pagal reglamentą.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Remiantis Civilinio proceso kodekso 343 straipsnio 1 dalimi, siekdamas pateikti informaciją apie teismo posėdžio laiką ir vietą, teismas įteikia šaukimus proceso dalyviams ir kitiems į teismo posėdį šaukiamiems asmenims. Pagal kodekso 343 straipsnio 2 dalį tarp šaukimų įteikimo datos ir teismo posėdžio datos turi praėti bent dešimt dienų. Tas laikotarpis gali būti trumpesnis, jei proceso dalyviai neprieštarauja.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Įrodymų rinkimo sąnaudos pagal Reglamentą Nr. 1206/2001 nurodytos reglamento 18 straipsnyje. Pagal Civilinio proceso kodekso 15 straipsnio 4 dalį prašantysis teismas nedengia procedūrinio akto išlaidų. Procedūrinį aktą vykdamas teismas praneša prašančiajam teismui apie išlaidas ir jos laikomos su bylos nagrinėjimu susijusiomis išlaidomis. Kaip su byla tiesiogiai susijusios išlaidos, įrodymų rinkimo išlaidos turi būti apmokamos pagal kodekso 148 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad, nebent teismas nuspręstų kitaip, su procesu tiesiogiai susijusias išlaidas teismo nurodymu iš anksto padengia

proceso dalyvis, pateikęs apeliacinį skundą, dėl kurio tos išlaidos patiriamos. Jeigu apeliacinį skundą teikia abi šalys arba jeigu šaukiamas liudytojas ar ekspertas arba teismo iniciatyva vykdomas patikrinimas, išlaidas lygiomis dalimis pasidalija visos šalys. Kadangi teismai aprūpinti vaizdo konferencijų įranga, už jos naudojimą joks mokestis neturėtų būti imamas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Reglamento 17 straipsnio 2 dalis taikoma informuojant asmenis, kad prašančiojo teismo tiesiogiai vykdoma apklausa yra savanoriška.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Pagal Civilinio proceso kodekso 347 straipsnio 2 dalies 1 punktą teismo posėdžio pradžioje teismas patikrina, kas iš šaukiamų asmenų atvyko, ir nustato jų tapatybę. Kodekse nėra konkrečios procedūros, kaip teismo posėdyje turi būti tikrinama asmenų tapatybė. Teismas turi patikrinti šaukiamų asmenų tapatybę. Tam jis, pavyzdžiui, patikrina šaukiamo asmens tapatybės dokumentą su nuotrauka.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Pagal Civilinio proceso kodekso 269 straipsnio 2 dalį proceso dalyvis turi duoti tokią priesaiką prieš duodamas parodymus:

„Aš (vardas ir pavardė) prisiekiu, duodamas garbės žodį ir sąmoningai, kad sakysiu visą tiesą nagrinėjamu klausimu nieko nenuslėpdamas, neapleidamas ar nekeisdamas“. Proceso dalyvis duoda priesaiką žodžiu ir pasirašo priesaikos tekstą.

Pagal kodekso 36 straipsnio 1 dalį estų kalbos nemokantis asmuo turi duoti priesaiką jam žinoma kalba; pagal 36 straipsnio 2 dalį pasirašomas priesaikos tekstas estų kalba, tą tekstą tiesiogiai išverčiant asmeniui prieš jam jį pasirašant.

Kodekso 262 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje numatyta, kad prieš duodant parodymus teismas turi paaiškinti liudytojui jo pareigą sakyti tiesą ir kodekso 256–259 straipsnių turinį. Pagal kodekso 303 straipsnio 5 dalį nuostatos dėl liudytojų apklausos taip pat taikomos ekspertų apklausoms. Ekspertas, kuris nėra teismo medicinos ekspertas arba oficialiai sertifikuotas ekspertas, prieš jam pateikiant savo ekspertinę nuomonę, perspėjamas, kad jis negali tyčia pateikti neteisingos ekspertinės nuomonės, o ekspertas tai patvirtina pasirašydamas teismo protokolą arba perspėjimo tekstą. Pasirašytas perspėjimas pateikiamas teismui kartu su eksperto nuomone.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Pagal Civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 3 dalį procedūrinės konferencijos formatu vykstančiame teismo posėdyje turi būti užtikrinama visų proceso dalyvių teisė teikti apeliacinius skundus ir ieškinius ir atsiliepti į kitų proceso dalyvių apeliacinius skundus ir ieškinius bei turi būti techniškai saugiai vykdomos kitos teismo posėdžio sąlygos realiuoju laiku transliuojant vaizdą ir garsą iš teismo posėdžių salėje nesančio proceso dalyvio buvimo vietos į teismą ir atvirkščiai.

Kiekviename teisme dirba Registrų ir informacinių sistemų centro darbuotojas, teisme einantis IT specialisto pareigas, kuris užtikrina, kad vaizdo konferencijų įranga tinkamai veiktų, ir sprendžia visas technines problemas.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Prašoma informacija nurodoma prašymo formoje. Papildoma informacija priklauso nuo konkrečių kiekvienos bylos aplinkybių.

Paskutinis naujinimas: 25/07/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.